

**МІНІСТЕРСТВО УКРАЇНИ
У СПРАВАХ СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
Мінсім'ямолодьспорт України**

НАКАЗ

Від

№

**Про затвердження методичних
рекомендацій щодо визначення рівня
виконання вимог, яким повинна
відповідати дитячо-юнацька спортивна
школа для одержання відповідної
категорії**

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 993 "Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу" та на виконання наказу Мінсім'ямолодьспорту від 30.07.2009 № 2693 "Про затвердження Положення про надання категорій дитячо-юнацьким спортивним школам", зареєстрованого Мін'юстом від 20.08.09 № 789/16805

НАКАЗУЮ :

1. Затвердити методичні рекомендації щодо визначення рівня виконання вимог, яким повинна відповідати дитячо-юнацька спортивна школа для одержання відповідної категорії, що додаються.
2. Встановити, що коментарі із застосування методичних рекомендацій надає департамент олімпійського спорту (Уманець Н.Д.).
3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Дутчака М.В.

Міністр

Ю.О. Павленко

**Методичні рекомендації щодо визначення
рівня виконання вимог, яким повинна відповідати
дитячо-юнацька спортивна школа для одержання відповідної категорії**

Відповідно до додатка до Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 993:

Вища категорія надається спортивній школі за умов додержання нею не менше як 10 вимог показників, яким повинна відповідати дитячо-юнацька спортивна школа для одержання категорії.

Перша категорія надається спортивній школі за умов додержання нею не менше як 9 вимог показників, яким повинна відповідати дитячо-юнацька спортивна школа для одержання категорії.

Друга категорія надається спортивній школі за умов додержання нею не менше як 8 вимог показників, яким повинна відповідати дитячо-юнацька спортивна школа для одержання категорії.

Обов'язковими для спортивних шкіл є виконання вимог 1-8.

Розрахунок рівня показників здійснюється таким чином:

Показник 2 вимог включає в собі об'єднання двох різних показників. У цьому випадку спортивна школа обирає виконання одного з цих показників за власним вибором.

Якщо спортивна школа не розвиває ігрові види спорту, виконання показника 3 замінюється виконанням будь-якого іншого показника (9-15) за власним вибором.

Для одержання другої категорії спортивна школа виконує 8 показників, з яких 1, 7, 8 є обов'язковими, інші 5 показників другої категорії - на вибір.

У разі, якщо середньоарифметичний відсоток рівня виконання показника за роки з усіх видів спорту виконується на 100-95 відсотків, він вноситься до зведеної таблиці, як відсоток рівня виконання показника вищої категорії.

Якщо, цей відсоток рівня виконання показника становить 94-85 відсотків, то відсоток визначається як для першої категорії.

Якщо, цей відсоток рівня виконання показника становить 84-70 відсотків, то відсоток визначається як для другої категорії.

1. Рівень додержання протягом останніх двох років режиму навчально-тренувальної роботи, забезпечення етапності підготовки вихованців дитячо-юнацької спортивної школи згідно з навчальними

програмами з видів спорту (у відсотках показників, затверджених навчальними програмами).

100% рівень визначається за наявності в спортивній школі груп всіх етапів підготовки з кожного виду спорту згідно із програмами: групи початкової підготовки, групи попередньої базової підготовки, групи спеціалізованої базової підготовки, групи підготовки до вищих досягнень.

90% рівень визначається за наявності в спортивній школі груп трьох етапів підготовки з кожного виду спорту згідно із програмами: групи початкової підготовки, групи попередньої базової підготовки, групи спеціалізованої базової підготовки або групи підготовки до вищих досягнень.

70% рівень визначається за наявності груп двох етапів підготовки з кожного виду спорту згідно із програмами: групи початкової підготовки, групи попередньої базової підготовки.

До графі виконання показника 1 до зведеної таблиці вноситься середньоарифметичний відсоток забезпечення етапності підготовки вихованців з усіх видів спорту за два роки.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Вид спорту	Рік, відсоток виконання	Відповідність категорії за рік	Рік, відсоток виконання	Відповідність категорії за рік	Середньоарифметичний відсоток за два роки	Відповідність категорії з кожного виду спорту
1	2	3	4	5	6	7
плавання	100	вища	90	перша	95	вища
боротьба	90	перша	90	перша	90	перша
футбол	70	друга	70	друга	70	друга
					(95+90+70): 3 (види спорту) = 85 (вноситься до зведеної таблиці)	перша

2. Кількість вихованців спортивної школи, які щороку за останні три роки зараховувалися до складу збірних команд України з видів спорту (основний, кандидати, резерв - сумарно), або кількість вихованців, переведених із спортивної школи до школи вищої спортивної майстерності, центру олімпійської підготовки, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю (у відсотках загальної кількості вихованців в кожному виді спорту, крім вихованців груп початкової підготовки).

До графі виконання показника 2 до зведеної таблиці вноситься середньоарифметичний відсоток за останні три роки, який визначається за отриманими відсотками окремо за кожний рік, що складаються і діляться на три для визначення середньоарифметичного показника у кожному виді спорту.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Види спорту, що культивуються в школі	Кількість вихованців на відділеннях за останні три роки (крім вихованців груп початкової підготовки)			Кількість вихованців на відділеннях, що зараховані до складу збірних команд України за останні три роки			Відсоток зарахованих до збірних команд до кількості вихованців з кожного виду спорту (крім вихованців груп початкової підготовки) за три останні роки			Відповідність категорії за рік			Середньо-арифметичний відсоток за три роки	Відповідність категорії за три роки
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Гімнастика спортивна	94	94	71	2	1	1	2,1 (графа 5 до графи 2)	1,06 (графа 6 до графи 3)	1,4 (графа 7 до графи 4)	перша	перша	перша	(2,1+1,06+1,4): 3=1,52	перша
Гімнастика худ.	15	15	14	0	0	0	0	0	0	без категорії	без категорії	без категорії	0	без категорії
Стрільба кульова	8	15	8	4	4	0	50	26,6	0	вища	вища	без категорії	(50+26,6):3 (роки) =25,5	вища
													(1,52+0+25,5): 3 (види спорту) = 9 – вноситься до загальної таблиці	вища

Для визначення показника 2 необхідно:

визначити відсоток для кожного виду спорту окремо за кожний рік;

отримані відсотки складаються і потім діляться на три, після чого визначається середній відсоток з виду спорту за три роки;

отримані середні відсотки з видів спорту за три роки складаються і діляться на кількість видів спорту, що розвиваються в спортивній школі;

отриманий відсоток визначає остаточний показник, визначений у пунктах, для отримання категорій та вноситься до загальної таблиці.

За аналогічним розрахунком визначається середньоарифметичний відсоток кількості вихованців, переведених зі спортивної школи до школи вищої спортивної майстерності, центру олімпійської підготовки, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю.

На підтвердження показника 2 надається:

список спортсменів, зарахованих до складу збірних команд України за три роки, завірений підписом керівника та печаткою за формою:

№ з/п	Прізвище та ім'я спортсмена	Вид спорту	Рік зарахування до складу збірної команди	Збірна команда України (основний, кандидат, резерв)
-------	-----------------------------	------------	---	---

або

список вихованців, зарахованих на навчання, за три роки, завірений підписом керівника та печаткою, за формою:

№ з/п	Прізвище та ім'я спортсмена	Вид спорту	Рік зарахування в школу	Рік передачі	Куди переданий
-------	-----------------------------	------------	-------------------------	--------------	----------------

3. Кількість вихованців спортивної школи, які займаються ігровими видами спорту та за останні три роки взяли участь у чемпіонатах України різних вікових груп, а також серед команд вищої та першої ліги (у

відсотках загальної кількості вихованців спортивної школи в кожному виді спорту, крім вихованців груп початкової підготовки).

До графі виконання показника 3 до зведеної таблиці вноситься середньоарифметичний відсоток з усіх ігрових видів спорту за три останні роки.

Враховується кількість вихованців, що взяли участь у чемпіонатах України різних вікових груп, а також серед команд вищої та першої ліги з кожного виду за рік. Якщо вихованці беруть участь у чемпіонатах різних вікових груп, а також серед команд вищої та першої ліги, то вони протягом року рахуються лише один раз (4 змагання – 1 вихованець).

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Види спорту, що розвиваються в спортивній школі	Кількість вихованців відділень з ігрових видів спорту за останні три роки			Кількість вихованців з виду спорту, що взяли участь у чемпіонатах України різних вікових груп, а також серед команд вищої та першої ліги за останні три роки			Відсоток вихованців, що взяли участь у чемпіонатах України різних вікових груп, а також серед команд вищої та першої ліги, до кількості вихованців з кожного виду спорту (крім вихованців груп початкової підготовки)			Відповідність категорії за рік			Середньо-арифметичний відсоток з кожного виду за три роки	Відповідність категорії за три роки
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
футбол	100	100	100	20	40	20	20 (графа 5 до графи 2)	40 (графа 6 до графи 3)	20 (графа 7 до графи 4)	вища	вища	вища	26,6%	вища
гандбол	20	20	20	11	-	11	55	0	55	вища	Без категорії	вища	36,6%	вища
													(26,6%+36,6%):2(види спорту) = 31,6 – вноситься до загальної таблиці	вища

На підтвердження показника 3 надаються:

- копії заявок на участь у чемпіонатах України різних вікових груп;
- копії заявок на участь у чемпіонатах України вищої та першої ліги;
- протоколи змагань;
- копії наказів про зарахування вихованців в школу, які зазначені у заявці.

Для визначення вказаного у вимогах відсотку враховується тільки кількість вихованців школи, які займаються ігровими видами спорту, без урахування вихованців інших видів спорту і вихованців груп початкової підготовки з ігрових видів спорту.

Дитячо-юнацькі спортивні школи, які не розвивають ігрові види спорту, виконання найменування показника, визначеного показником 3, замінюють іншим найменуванням показника, починаючи з показника 9.

4. Кількість груп підготовки до вищих досягнень в кожному виді спорту.

До графи виконання показника 4 до зведеної таблиці вноситься сумарна кількість груп підготовки до спорту вищих досягнень з кожного виду спорту.

На підтвердження показника 4 надаються:

копії списків груп підготовки вищих досягнень в кожному виді спорту, завірені печаткою керівника спортивної школи, за три навчальних роки.

5. Кількість груп спеціалізованої базової підготовки в кожному виді спорту.

До графи виконання показника 5 до зведеної таблиці вноситься сумарна кількість груп спеціалізованої базової підготовки в кожному виді спорту.

На підтвердження показника 5 надаються:

копії списків груп спеціалізованої базової підготовки в кожному виді спорту, завірені печаткою керівника спортивної школи, за три навчальних роки.

6. Кількість вихованців спортивної школи, яких підготовлено щороку за останні три роки, в кожному виді спорту (у відсотках загальної кількості вихованців спортивної школи у кожному виді спорту, крім вихованців груп початкової підготовки):

Грозряд, кандидати у майстри спорту України; майстри спорту України, майстри спорту України міжнародного класу, заслужені майстри спорту.

До графи виконання показника 6 до зведеної таблиці вноситься середньоарифметичний відсоток з усіх видів спорту за останні три роки.

Визначається:

середньоарифметичний відсоток вихованців, які виконали I спортивний розряд та нормативи кандидата у майстри спорту України (сумарно) у кожному виді спорту за останні три роки;

середньоарифметичний відсоток вихованців, які виконали нормативи майстра спорту України, майстра спорту України міжнародного класу, заслужені майстри спорту (сумарно) у кожному виді спорту за останні три роки.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Види спорту, що розвиваються в школі	Кількість вихованців на відділеннях за останні три роки			Кількість вихованців на відділеннях, що зараховані до складу збірних команд України за останні три роки			Відсоток зарахованих до збірних команд до кількості вихованців з кожного виду спорту (крім вихованців груп початкової підготовки)			Середньоарифметичний відсоток з виду спорту за три роки	Категорія
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
кількість осіб I розряду та кандидатів	94	94	71	2	1	1	2,1 (графа 5 до графи 2)	1,06 (графа 6 до графи 3)	1,4 (графа 7 до графи 4)	(сума граф 8,9,10) (2,1+1,06+1,4):3(роки) = 1,52	перша

у майстри спорту України (сумарно) Гімн. спорт.												
кількість осіб I розряду та кандидатів у майстри спорту України (сумарно) велоспорт	15	15	15	3	2	1	20	13,3	6,7	(20+13,3+6,7):3(роки) = 13,3	вища	
										(1,52+ 13,3): 2 (кількість видів спорту) = 7,41 (вноситься до загальної таблиці)		

За аналогічним розрахунком визначається показник категорії щодо кількості майстрів спорту, майстрів спорту України міжнародного класу, заслужених майстрів спорту.

На підтвердження показника б надається список вихованців за формою:

Прізвище спортсменів, яким присвоєно МС, МСМК, ЗМС	Вид спорту	№ наказу, дата присвоєння звання МС, МСМК, ЗМС (у разі їх відсутності - № посвідчень)	Прізвище тренера
--	------------	---	------------------

7. Кількість вихованців, яких підготовлено щороку за останні три роки в кожному виді спорту юнацьких, III і II розряду (у відсотках загальної кількості вихованців спортивної школи у кожному виді спорту, крім вихованців груп початкової підготовки):

у спортивній школі;

у спортивній школі для інвалідів, крім спортсменів-інвалідів з вадами розумового розвитку.

До графі виконання показника 7 вноситься середньоарифметичний відсоток, який визначається за аналогічним розрахунком виконання найменування показника б.

На підтвердження показника 7 надається список вихованців за формою:

Прізвище спортсменів, яким присвоєно юнацький, III, II розряди	Вид спорту	№ наказу, дата присвоєння юнацького, III, II розряду	Прізвище тренера
--	------------	--	------------------

8. Кількість тренерів-викладачів вищої та I категорії в кожному виді спорту, що працюють у спортивній школі щороку за останні три

роки (у відсотках загальної кількості тренерів-викладачів спортивної школи в кожному виді спорту).

До графі виконання показника вноситься середньоарифметичний відсоток, який визначається за аналогічним розрахунком виконання найменування показника б.

На підтвердження найменування показника пункту надається:

список тренерів-викладачів, яким присвоєно вищу та першу категорії за три роки, за формою:

№	Прізвище тренера	Вид спорту	№ наказу (рішення), дата присвоєння категорії	Присвоєна категорія
---	------------------	------------	---	---------------------

9. Кількість спеціалізованих класів у загальноосвітніх навчальних закладах (спеціальних школах-інтернатах)

До графі виконання показника 9 зведеної таблиці вноситься загальний показник кількості спеціалізованих класів у загальноосвітніх навчальних закладах (спеціальних школах-інтернатах), з якими спортивна школа знаходиться у договірних взаємостосунках.

На підтвердження найменування показника 9 надаються:

копії угоди про співпрацю між спортивною школою та навчальним закладом;

відомості за формою:

Номер загальноосвітньої школи, на базі якої створені класи	Кількість класів	Вид спорту	Кількість учнів, що займаються у спецкласі з виду спорту	Кількість, вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл, що в них займається					
				6 кл.	7 кл.	8 кл.	9 кл.	10 кл.	11 кл.

10. Рівень забезпечення власними або орендованими спортивними спорудами та інвентарем (у відсотках обсягу необхідного забезпечення в кожному виді спорту).

До графі виконання показника 10 зведеної таблиці вноситься середній відсоток від сумарної забезпеченості спортивними спорудами та інвентарем з кожного виду спорту.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Види спорту	Рівень забезпечення спортивними спорудами (% до 100% забезпеченості відповідно до нормативів, затверджених Міністерством молодіспортю)	Рівень забезпечення інвентарем (% до 100% забезпеченості, відповідно до нормативів, затверджених Міністерством молодіспортю)	Середній відсоток (показник графі 2 + показник графі 3): 2
1	2	3	4
Легка атлетика			
плавання			

На підтвердження найменування показника 10 надається: характеристика власної спортивної бази за формою:

№ з/п	Назва спортивної споруди	Рік введення в експлуатацію	Наявність паспорта спортивної споруди	В якому році здійснено останній капітальний ремонт	Технічні дані за даними паспорта
-------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	--	----------------------------------

або копії угод про оренду спортивної споруди.

11. Наявність медичного кабінету.

До графи виконання показника 11 зведеної таблиці вноситься загальний показник наявності (кількості) медичного кабінету.

На підтвердження найменування показника пункту 11 надаються:

копія сторінки паспорта спортивної споруди, де визначено наявність медичного кабінету, якщо він розташований на власній спортивній базі;

копія наказу або розпорядження керівника школи про виділення окремої кімнати під медичний кабінет, або створення інших умов для роботи медичних працівників ДЮСШ (у разі, якщо медичний кабінет розташований не на власній спортивній базі).

Вказати рівень забезпеченості медпрацівниками (наявність посад медпрацівників) та медичним обладнанням.

12. Тривалість навчально-тренувальних зборів, проведених щороку за останні три роки в кожному виді спорту)

До графи виконання показника 12 зведеної таблиці вноситься середньоарифметична кількість днів навчально-тренувальних зборів за три роки з кожного виду спорту.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Вид спорту	2006, кількість днів	2007, кількість днів	2008, кількість днів	Відповідність категорії за рік			Середньоарифметична кількість НТЗ з виду спорту за три роки	Відповідність категорії за три роки
				2006	2007	2008		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
легка атлетика	60	50	60	перша	друга	перша	$(60+50+60):3$ (роки) = 57	друга
плавання	100	80	80	вища	перша	перша	$(100+80+80):3$ (роки) = 87	перша
							$(57+87):2$ (види спорту) = 72 (вноситься до загальної таблиці)	перша

На підтвердження найменування показника 12 надаються:

дані про проведення навчально-тренувальних зборів у кожному виді спорту за останні три роки за формою.

№ з/п	Вид спорту	Номери, дати наказів про проведення		
		2006	2007	2008

дані за останні три роки

Види	НТЗ, проведених у 20/__ році з кожного виду спорту
------	--

спорту, з яких було проведено НТЗ	кількість проведених НТЗ	тривалість 100 днів і більше	кількість учнів, що були залучені на НТЗ із виду спорту	кількість проведених НТЗ	тривалість 60-100 днів	кількість учнів, що були залучені на НТЗ із виду спорту	кількість проведених НТЗ	тривалість 20-60 днів	кількість учнів, що були залучені на НТЗ із виду спорту
-----------------------------------	--------------------------	------------------------------	---	--------------------------	------------------------	---	--------------------------	-----------------------	---

13. Кількість змін тривалістю до 18 днів у спортивно-оздоровчому таборі з більш як 20 відсотками вихованців спортивної школи у кожному виді спорту (щороку за останні три роки).

До графі виконання показника 13 зведеної таблиці вноситься середньоарифметична кількість змін тривалістю до 18 днів за останні три роки з кожного виду спорту.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Вид спорту	2006, кількість змін	2007, кількість змін	2008, кількість змін	Відповідність категорії за рік			Середньо-арифметична кількість за три роки	Відповідність категорії за три роки
				2006	2007	2008		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
легка атлетика	1	0	2	перша	без категорії	вища	$(2+0+3):3(\text{роки}) = 1$	перша
плавання	1	2	2	перша	вища	перша	$(1+2+1):3(\text{роки}) = 1,7$	вища
							$(1+1,7): 2 (\text{види спорту}) = 1,3$ 1,3(вноситься до загальної таблиці) - перша	

На підтвердження найменування показника 13 надаються: дані про виїзд вихованців на оздоровлення (№ наказів, або вказати інші підтверджуючі документи).

14. Кількість передплачених щороку спеціальних періодичних видань (щороку за останні три роки).

До графі виконання показника 14 зведеної таблиці вноситься середньоарифметична сумарна кількість спеціальних періодичних видань.

Розрахунок здійснюється за таким зразком:

Назва видання	2006, кількість видань	2007, кількість видань	2008, кількість видань	Відповідність категорії за рік			Середньо-арифметична кількість за три роки	
				2006	2007	2008		
1	2	3	4	5	6	7	8	
журнал "Олімпійська арена"	1	0	1	друга	без категорії	друга	$(1+0+1):3(\text{роки}) = 0,6$	Без категорії
"Спортивна газета"	1	1	1	друга	друга	друга	$(1+1+1):3(\text{роки}) = 1$	друга
							0,6+1= 1,6 (вноситься до загальної таблиці)	перша

На підтвердження найменування показника 14 надаються: копії фінансового документа (платіжні доручення) з передплати видань щороку.

15. Рівень забезпечення спортивної школи навчально-методичними матеріалами з питань підготовки вихованців, зокрема методичними розробками тренерів-викладачів у кожному виді спорту (кількість видань).

До навчально-методичних матеріалів відносяться:

навчальні програми з видів спорту;

спеціальні посібники;

методичні рекомендації щодо організації навчально-тренувального процесу з видів спорту, динаміка функціонального стану спортсменів тощо;

наукові матеріали;

правила змагань;

методичні рекомендації для тренерів, спортсменів, лікарів, розроблені

державним науково-дослідним інститутом фізичної культури і спорту та іншими науковими групами;

методичні рекомендації (у формі рефератів, брошурок тощо), розроблені тренерами-викладачами школи або досвідченими тренерами України тощо.

До графи виконання показника 15 зведеної таблиці вноситься загальна кількість примірників навчально-методичних матеріалів.

Розрахунок визначається за формою:

Назва навчально-методичних матеріалів	Загального призначення, з виду спорту
посібник "Фізіологія у спорті"	загальна
посібник "Харчування спортсменів"	загальна
навчальна програма	фехтування
.....	
Всього:	Загальна кількість вноситься до зведеної таблиці.

У разі необхідності комісія може вимагати й інші документи, необхідні для підтвердження окремих пунктів найменування показників.

Департамент олімпійського спорту